

שפתי צדיקים ממות רסה

אבל מה שאמרה המשנה פורח באויר לא פליגי עלה זהאי, וק"ל. ובמס' נדרים דף ע"ז (ע"ב) אמר ר' יוחנן בעל שאמר בלשון חכם וחכם שאמר בלשון בעל לא אמר כלום שנאמר זה הדבר וכו'.

אוצר החכמה

ואפ"ל על זה הדרך, והא היתר נדרים ילפינן ליה מלא יחל דברו הוא אינו מחלל אבל חכם מחלל, ולפי זה כשהחכם מחיר הו"ל לומר רק "מחולל" לך, ולא גם בלשון התרה. וז"ל היתר נדרים פורח באויר, "היתר" דייקא, והבן.]

מדברי הרמב"ם ז"ל הנ"ל דסיים וכיוצא בנדרים כולם דרך עבודה לשם היא וכו' וכגון מי שהוא רגון וקיצל עליו שלא יכעס אפילו בתוך ביתו, וכן נאות לו כי אמרו ז"ל (קידושין מה). רגון לא עלתה בידו אלא רגזותו. ודקדק הרב הצדיק הקדוש וכו' ר' נחמן קאסיוור ז"ל נבג"מ, לשון "צידו". אמנם נודע שכל לילה צעק עליית הנשמות כותבת היד כל מה שחטא האדם בזה היום (עי' זו"ק נשא קכא), והנה אם היה לו לב רגון באותו היום אינו כותבת היד אלא חטא רגזותו ואז אינה צריכה לכמוז יותר מאשר דא ביה כולא ביה, כי זה מביא לכל עצירות. וזהו לא עלתה "צידו", ר"ל לא עלתה בידו - לכמוז, אלא חטא רגזותו וכו', עכ"ל הקדוש.

ויותר מזה שמעתי בשם הרב אלהי וכו' הבעש"ט ז"ל, מרגלא בפומיה

לומר: כל חטא שעושה אדם כלילה מוכרח הוא להגיד בפיו ביום לפני הצריות מה שעשה, אך אזנים אין להם להבין דבריו וגם הוא אינו מרגיש צעמו מה שפיו מעיד עליו. פ"א נסע בדרך עם הצבירי"א ז"ל, אמר להו דעו שאותו העגלון בעל נדה באותו הלילה, תמהו ואמרו לא שמענו ממנו שום רמז כל היום. מיד שמו נפשם ולצם לשמוע מפי העגלון כל מה שידבר באותו יום עד הלילה, כיון שהגיע סמוך לשקיעת החמה באו לאיזה אכסניא באם הדרך, קפץ העגלון להבית והם ירדו אחריו לשמוע מפיו איזה דבר ורמז מזה הנ"ל. אמר העגלון לבעלת הבית מכור לי יי"ש, מזגה לו ורצה לשמות, אמרה לו המתן עד שאתן לך כוס אחר כי זה הכוס לא נטבל, השיב העגלון מה בכך שלא נטבל. וכששמעו הצבירי"א ז"ל שמחו והודו לד' כי טוב וחלק מחכמתו לצדיקיו ויראיו ואז ראו כי דבר ד' בפיו אמת, עכ"ל. ומזה יראה האדם להאמין בצדיקים באמונה שלימה שכל דצריהם אמת.

איש כי ידור נדר לד' וגו' (ל. ג). במדרש הה"ד (ראה תהלים קמד, ד) כי ימינו ככל עובר. כמדומה לי שהוא בשם הרב הצדיק וכו' ר' חיים קראסניר ז"ל, יש לפרש על פי דצריהם ז"ל (נדרים י:). אל יאמר לד' חטאת שמא ימות אחר תיבת לד' וגמלא מוציא שם שמים לנטלה. גם כאן אינו אומר לד' נדר אלא נדר לה' מטעם האמור - כי ימינו ככל עובר וגו'. וזהו דמתרגס ארי ידור נדר קדם ד', "קדם ד'" דייקא. אמנם דוד המלך שהוא